

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO 2021–2030 METAMS KONCEPCIJA

BIRŽAI, 2022

Turinys

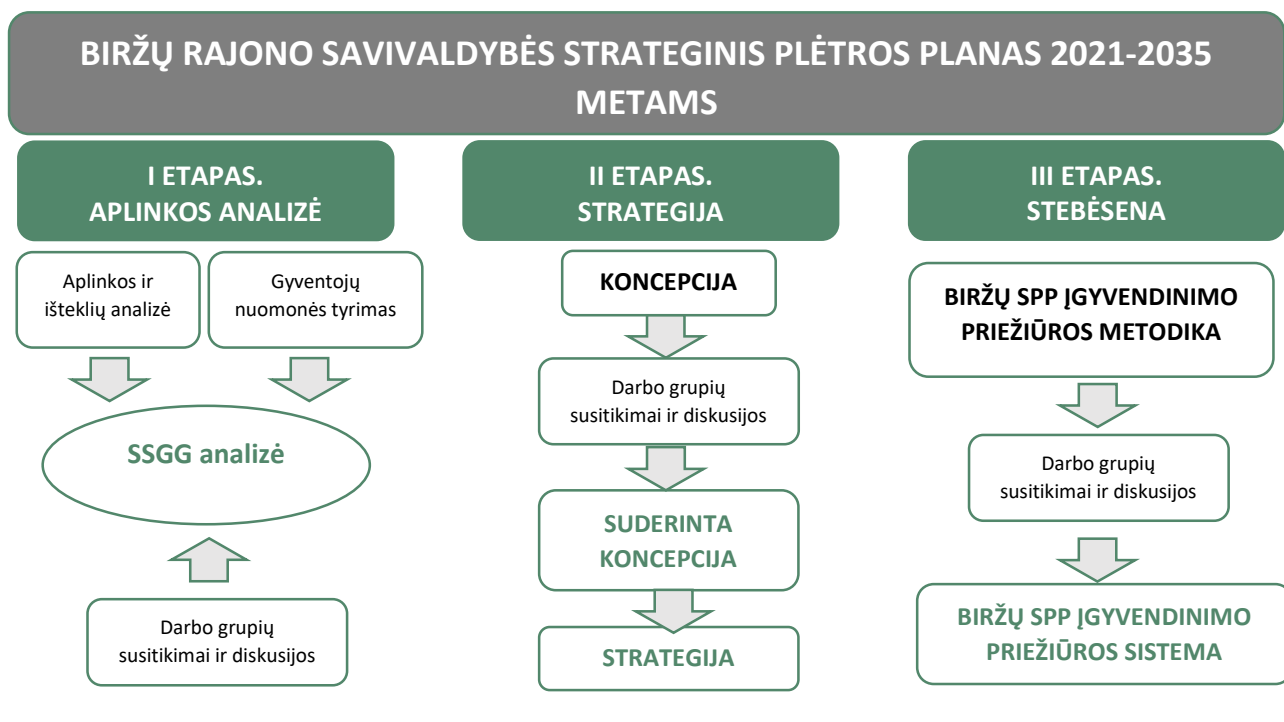
I SKYRIUS. KONCEPCIJOS RENGIMO PROCESAS	3
II SKYRIUS. ESMINIŲ PROBLEMŲ FORMULAVIMAS	4
III SKYRIUS. BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIZIJA IR PRIORITETAI.....	10
IV SKYRIUS. VIZIJOS PAŽANGOS VERTINIO KRITERIJAI	14
V SKYRIUS. TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO RODIKLIAI	16
PRIEDAI. PRIEDAS NR. 1. ESMINĖS BIRŽŲ RAJONO PROBLEMOS SCHEMATIŠKAI	35

I SKYRIUS. KONCEPCIJOS RENGIMO PROCESAS

1. Biržų rajono savivaldybė rengia Biržų rajono savivaldybės strateginį plėtros planą 2021–2030 m. (Biržų SPP). Tai – savivaldybės ilgalaikio planavimo dokumentas, skirtas aplinkos, socialinei ir ekonominei raidai savivaldybės teritorijoje planuoti ir rengiamas atsižvelgiant į kitus strateginio ir programavimo lygmens planavimo dokumentus.

2. Biržų SPP skirtas darniai ir tvariai aplinkos, socialinei ir ekonominei raidai savivaldybės teritorijoje numatyti. Strateginį plėtros planą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos bei Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymais, rengia kiekviena šalies savivaldybė.

3. Biržų SPP rengimo procesą sudaro 3 etapai:

1. pav. Biržų SPP rengimo etapai

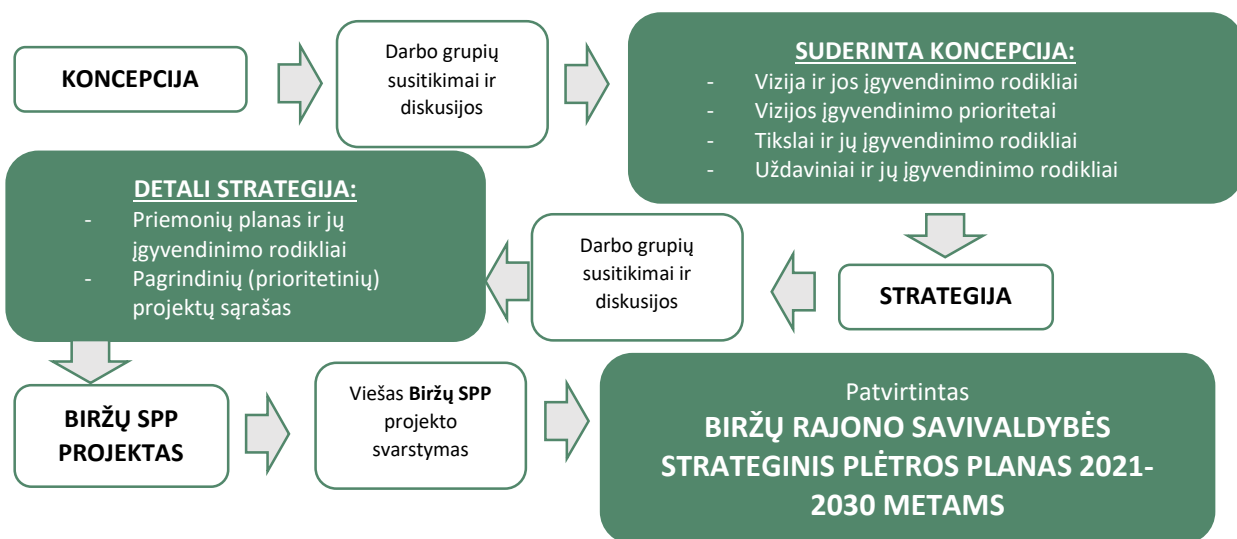
Šaltinis: sudaryta autorių

4. Prieš pradėdant rengti Biržų SPP, buvo sudarytos ir Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintos 3 darbo grupės (Ekonominės aplinkos kartu su jai reikalingais žmogiškųjų išteklių užtikrinimo, turizmo, sporto ir kultūros puoselėjimo; Socialinės ir bendruomeniškos aplinkos, viešojo valdymo ir Savivaldybės įvaizdžio formavimo; Aplinkos apsaugos ir atliekų tvarkymo užtikrinimo, komunalinių paslaugų ir savivaldybės infrastruktūros). I etapo „Aplinkos analizė“ metu atlikta aplinkos ir išteklių analizė bei gyventojų nuomonės tyrimas. Analizės ir tyrimo rezultatai aptarti Biržų SPP darbo grupių susitikimuose. Šiuose susitikimuose vykusių diskusijų metu buvo parengta stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (SSGG) analizės matrica. II etapo „Strategija“ metu formuojama Biržų SPP koncepcija, kuri teikiama pritarimui Biržų rajono savivaldybės Strateginio planavimo grupei/ komisijai (jei tokios nėra – teikiama pritarimui Biržų rajono savivaldybės tarybai).

5. Biržų SPP koncepcijos rengimo eiga:

- ✓ pirmiausia formuluojamos esminės Biržų rajono savivaldybės problemos, nustatytos pagal aplinkos analizės išvadas bei aptartos darbo grupėse; kiekvienos problemos sprendimui bus formuluojami vienas arba keli tikslai;
- ✓ sukuriama Biržų rajono savivaldybės vizija, išdėstomi pagrindiniai jos aspektai bei nustatomi vizijos įgyvendinimo vertinimo rodikliai;
- ✓ suformuluotų vizijos aspektų pagrindu nustatomi savivaldybės vystymosi prioritetai;
- ✓ formuluojami tikslai ir uždaviniai, kuriuos pasiekus ir įvykdžius išsprendžiamos nustatytos problemos, įgyvendinama vizija ir prioritetai;
- ✓ apibrėžiami ir nustatomi aiškūs rodikliai, leidžiantys matuoti tikslų ir uždavinių pasiekimo sėkmę: tikslų pasiekimui vertinti – poveikio (efekto) rodikliai, uždavinių pasiekimui vertinti – rezultato rodikliai.

2. pav. Biržų SPP II etapo rengimo schema

Šaltinis: sudaryta autorių

6. Vėlesniu Biržų SPP rengimo etapu pagal parengtą ir suderintą koncepciją bus kuriama išsami Biržų SPP strategija: nustatomos poveikio (efekto) ir rezultato rodiklių siektinos reikšmės, parengiamas priemonių planas ir nustatomi priemonių įgyvendinimo rodikliai, sudaromas pagrindinių (prioritetinių, investicinių) projektų sąrašas, aprašoma plano įgyvendinimo stebėsenos sistema.

II SKYRIUS. ESMINIŲ PROBLEMŲ FORMULAVIMAS

7. Biržų rajono savivaldybės problemų formavimo pagrindas – susistemintos ir darbo grupių metu suderintos SSGG analizės išvados, gyventojų nuomonės tyrimo rezultatai. Dvylika esminių Biržų rajono savivaldybės problemų (žr. 1 lentelę) buvo suformuluotos pagal priežasčių ir pasekmių diagramas (žr. priedus). Jų formuluotės aptartos ir tikslintos darbo grupių susitikimų metu.

1. lentelė. Esminės Biržų rajono savivaldybės problemos

PROBLEMA	PROBLEMOS PAGRINDIMAS (PRIEŽASTIS, PASIREIŠKIMO ASPEKTAI)
1 PROBLEMA. NEPATRAUKLI INVESTICINĖ APLINKA, ŽEMĖS ŪKIO SEKTORIAUS ORIENTACIJA Į MAŽĄ PRIDĖTINĘ VERTĘ KURIANČIUS PRODUKTUS	<p>Tradicinių sektorių gausa ir per mažas verslo subjektų, valdžios, gyventojų dėmesys aukštosioms technologijoms. Žemės ūkio sektorius orientuotas į augalininkystės produktų gamybą, trūksta įgūdžių ir kompetencijos prisitaikyti prie besikeičiančios rinkos. Mažas darbingo amžiaus gyventojų skaičius, žemas gyventojų verslumas. Aukštesni nei aplinkinių savivaldybių mokesčiai verslui.</p> <p>2021 m. atlikta Aplinkos ir išteklių analizė (toliau – Analizė) parodė, kad Biržų rajono savivaldybės ekonomikos pagrindas – žemės ūkis ir tradiciniai sektoriai (prekyba, aptarnavimo veikla, logistika, apdirbamoji gamyba), ilgalaikėje perspektyvoje pasižymintys mažu augimo potencialu, nepakankamai našūs ir nekuriantys aukštesnės kvalifikacijos, aukštesnį atlygį garantuojančių darbo vietų. Žemės ūkio sektorius orientuotas į mažesnę pridėtinę vertę generuojančią augalininkystės ūkio šaką (sudaro net 68 proc. bendros žemės ūkio produkcijos), nepakankamai išvystytas tolimesnis užraugintos/ sukurtos biomasės panaudojimas (žemės ūkio produktų perdirbimas, realizacija ir pan.), nes stokojama žemės ūkio produkcijos gamintojų įgūdžių ir kompetencijos prisitaikyti prie besikeičiančios rinkos sąlygų, aštrėja konkurencija, nuolat keičiasi nacionalinė žemės ūkio politika, problemas sukelia ir klimato kaitos tendencijos. Apskritai, aukštos pridėtinės vertės sektorius Biržų rajono savivaldybėje išvystytas nepakankamai, darbo rinka nepasižymi didele darbingo amžiaus gyventojų dalimi – rodiklis 2020 m. pradžioje siekė 59 proc. (kai šalyje – 62 proc., Panevėžio apskrityje – 60 proc.). Verslumo lygio rodiklis (15 įmonių/1000 gyv.) 2020 m. pradžioje 51,6 proc. atsiliko nuo šalies rodiklio (31 įmonė/ 1000 gyv.) ir 34,8 proc. – nuo Panevėžio apskrities rodiklio (23 įmonės/ 1000 gyv.).</p> <p>Šie aspektai lėmė, kad tiesioginių užsienio investicijų dydis, tenkantis 1 gyv., 2019 m. buvo vienas mažiausių apskrityje ir mažėjantis (321 EUR/ gyv.), materialinių investicijų dydis, tenkantis 1 gyv., tuo pačiu laikotarpiu – mažiausias apskrityje (596 EUR/ gyv.) ir nežymiai didėjantis. Tam įtakos turi ir aukštesni nei aplinkinėse savivaldybėse nekilnojamojo turto ir žemės mokesčiai.</p>
2 PROBLEMA. VIENADIENIS TURIZMAS, NEPATRAUKLU UŽSIENIO TURISTAMS	<p>Nepakankamai išvystyta vandens ir kita turizmo infrastruktūra, lėtai įveiklinamas paveldas. Turizmo srityje per mažai dėmesio skiriama jaunimui, kitoms socialinėms grupėms. Trūksta aukšto lygio maitinimo ir apgyvendinimo įstaigų. Turizmo sektorius apskritai orientuotas į vietinę rinką.</p> <p>2021 m. atlikto Gyventojų nuomonės tyrimo (toliau – Tyrimas) rezultatai parodė, kad Biržų rajono savivaldybėje gyvenantys jauni asmenys pasigenda jiems skirtos turizmo infrastruktūros ir pramogų, ypač susijusių su vandens ištekliais (pvz. baseino, Wakeboard parko, prieplaukų ir kt.), ilgiau dirbančių maitinimo įstaigų, naktinių klubų, jaunimo/ vaikų laisvalaikio centrų ir pan. (sąsajos su 4, 5 ir 9 problemomis). Buvo išskirtos ir kitos socialinės grupės – asmenys su negalia, mamos ir šeimos su mažais vaikais. Ne visa turizmo infrastruktūra pritaikyta tokiems asmenims (infrastruktūros prieinamumas vertintas 3 balais iš 5 galimų). Biržų rajono savivaldybėje veikia tik 17 proc. Panevėžio apskrities apgyvendinimo (turinčių 3 ir mažiau žvaigždučių) ir apie 10 proc. – maitinimo įstaigų.</p> <p>Visa tai suponuoja situaciją, kad net 83 proc. apgyvendintų turistų – iš Lietuvos (kai šalies rodiklis – 61 proc.), o apgyvendinimo įstaigose apsigyvena maždaug 10 kartų mažiau turistų, nei jų apsilanko Biržų rajono savivaldybėje esančiuose turizmo objektuose.</p>
3 PROBLEMA. RINKOS POREIKIUS ATITINKANČIŲ KVALIFIKUOTŲ SPECIALISTŲ STOKA	<p>Trūksta profesinio orientavimo, persikvalifikavimo paslaugų, gyventojų (ypač jaunuolių) sąmoningumo renkantis profesiją. Neišplėtotas inovatyvių metodų taikymas švietimo ir mokymo įstaigose. Teritoriniu požiūriu savivaldybėje teikiamos formalus ir neformalus švietimo paslaugos pasižymi netolygumu, ribotu prieinamumu kai kuriose kaimo vietovėse. Labai daug jungtinių klasių, didelis pedagogų amžiaus vidurkis.</p> <p>Tyrimo rezultatai rodo, kad Biržų rajono savivaldybės gyventojai yra patenkinti švietimo paslaugų kokybe (švietimo paslaugos įvertintos 7,2 balo iš 10-ties). Vis dėlto išlieka kai kurių atskirų paslaugų prieinamumo trūkumas: siūloma gerinti mokinių pavėžėjimą, neformalaus ugdymo prieinamumą ir pan. Kitas problemos aspektas – ribotas suaugusiems asmenims skirtų mokymosi, persikvalifikavimo paslaugų prieinamumas bei gyventojų sąmoningumo šioje srityje stoka. Savivaldybėje veikia profesinio mokymo įstaiga bei jos skyrius, tačiau ne visos siūlomos mokymo programos atliepia šiuolaikinės darbo rinkos poreikius. Didžiuosiuose miestuose, užsienio šalyse kvalifikaciją įgiję Biržų rajono savivaldybės gyventojai dažnai nebegrįžta dirbti ir gyventi į Biržų kraštą (vidinė neto migracija – neigiama ir didėjanti). Šiek tiek prasčiau vertintas inovatyvių metodų taikymas mokyklose (3,6 balo iš 5 galimų). Jungtinių klasių</p>

PROBLEMA	PROBLEMOS PAGRINDIMAS (PRIEŽASTIS, PASIREIŠKIMO ASPEKTAI)
	<p>skaičius – vienas didžiausių apskrityje (28,4 proc.), pensinio amžiaus pedagoginiai darbuotojai sudaro 8,5 proc. (kai šalyje – 4,5 proc.).</p> <p>Šie aspektai sąlygoja rinkos poreikius atitinkančių kvalifikuotų specialistų trūkumą. Tai vienas svarbiausių investuotojų apsisprendimui investuoti teritorijoje įtakančių veiksnių (sąsajos su 1 problema).</p>
4 PROBLEMA. NEUŽTIKRINAMA KULTŪROS PASLAUGŲ ĮVAIROVĖ	<p>Trūksta įvairesnių kultūros renginių, pramogų, ypatingai skirtų jaunimui, kitoms socialinėms grupėms. Šių gyventojų grupių atstovai jaučiasi neįtraukti į kultūros vartojimą bei kūrimą. Stokojama atskiros kultūros infrastruktūros arba ji yra nepritaikyta, neįveiklinta, kvalifikuotos darbo jėgos.</p> <p>Analizė ir Tyrimo rezultatai rodo, kad Biržų rajono savivaldybės gyventojai, ypač jaunimas, pasigenda įvairesnių, jiems skirtų, įdomių ir jų laikmetį/ požiūrį/ pasaulėžiūrą atitinkančių kultūros renginių, pramogų, ilgiau dirbančių maitinimo įstaigų, naktinių klubų ar kitokių pasilinksminimo vietų (sąsajos su 2 ir 9 problemomis). Pastebima, kad ne visa kultūros infrastruktūra pritaikyta neįgaliems asmenims (infrastruktūros prieinamumas vertintas 3 balais iš 5 galimų). Trūksta šių asmenų ar kitų socialinių grupių atstovų integracijos į kultūros vartojimą, kūrimą. Nors kultūros infrastruktūros būklė Biržų rajono savivaldybėje vertinama gerai (3,6-4,1 balais iš 5 galimų), tačiau COVID-19 pandemija išryškino kitą problemos aspektą. Kultūros įstaigose trūksta IT įrankių bei įgūdžių šiais įrankiais naudotis. Per karantiną vykusių nuotolinių renginių dalis siekė tik 4 proc., kai apskrities vidurkis – 46,1 proc. (sąsajos su 8 problema).</p> <p>Biržų rajono savivaldybės kultūrinis gyvenimas yra pakankamai aktyvus, tačiau nėra užtikrinama kultūros paslaugų įvairovė visoms socialinėms grupėms – trūksta dėmesio jaunimui, neįgaliesiems, šeimoms su vaikais, kt.</p>
5 PROBLEMA. MAŽAS GYVENTOJŲ FIZINIS AKTYVUMAS	<p>Gyventojams (ypač vaikams) trūksta tinkamai pateiktos, adaptuotos informacijos apie fizinio aktyvumo naudą. Stokojama aukštos kvalifikacijos trenerių ir sporto specialistų. Nepakankama, netolygiai išsidėsčiusi ir/ arba nusidėvėjusi sporto infrastruktūra.</p> <p>Analizės metu nustatyta, kad sportuojančiųjų skaičius 2015-2019 m. laikotarpiu Biržų rajono savivaldybėje sumažėjo 7,1 proc., o sporto organizacijų skaičius – 16,7 proc. Mažėjo ir sporto renginių bei jų dalyvių skaičius (atitinkamai 58 proc. ir 9,2 proc.). Biržų kūno kultūros ir sporto centre vykdomos tik 7 sporto šakų programos, kasmet sportuojančių vaikų skaičius mažėja. Analizė ir Tyrimo rezultatai parodė, kad gyventojai nėra patenkinti sporto infrastruktūra: savivaldybės teritorijoje nėra galimybės gyventojus mokyti plaukti (nėra baseino), pasigendama takelių bėgijimui ir lauko treniruoklių arba nurodoma prasta jų būklė kai kuriose kaimiškose seniūnijose, jaunimui trūksta vandens sporto infrastruktūros ir pan. (sąsajos su 2 ir 9 problemomis). Stokojama ir aukštos kvalifikacijos trenerių, sporto specialistų, nes parengtų profesionalių sportininkų skaičius buvo vienas mažiausių tarp apskrities savivaldybių (2019 m. – 14 asmenų) ir mažėjantis (palyginti su 2015 m., sumažėjo 53,3 proc.).</p> <p>Todėl Biržų rajono savivaldybės gyventojų fizinis aktyvumas yra mažesnis nei šalyje ir apskrityje – nuolat sportuojančių gyventojų dalis 2019 m. siekė 4,3 proc. (kai šalyje – 4,6 proc., Panevėžio apskrityje – 4,7 proc.).</p>
6 PROBLEMA. PRASTĖJANTI GYVENTOJŲ SVEIKATA	<p>Stokojama sveikatos priežiūros specialistų. Nekokybiška, pasenusi ir nepakankama medicininė įranga. Nepakankamas sveikatos priežiūros įstaigose teikiamų paslaugų efektyvumas bei operatyvumas. Visuomenės senėjimo tendencijos ir dažnėjančios epidemijų ar pandemijų grėsmės įtakoja didesnę apkrovą sveikatos įstaigoms.</p> <p>Analizė parodė, kad Biržų rajono savivaldybės 2019 m. sergamumo rodiklis (817,2 asm./1000 gyv.) buvo aukštesnis nei apskrities vidurkis (847,0 asm./ 1000 gyv.) bei šalies vidurkis (815,6 asm./ 1000 gyv.). Higienos instituto duomenimis, 2019 m. Biržų rajono savivaldybės gyventojų vidutinė gyvenimo trukmė siekė 76,73 metus, t. y. viena didžiausių iš lygintų Panevėžio apskrities savivaldybių ir didesnė nei Lietuvos vidurkis (76,43 metų). Beveik 40 proc. savivaldybėje esančios veikiančios lovų – slaugos (sąsajos su 7 problema). Praktikuojančių gydytojų skaičiaus rodiklis (22,5 gyd./10 tūkst. gyv.) 2019 m. buvo mažesnis nei šalyje (45,7 gyd./10 tūkst. gyv.) ir apskrityje (31,6 gyd./10 tūkst. gyv.). Tyrimo rezultatai parodė, kad ne visi gyventojai gauna medicininės paslaugas (9 proc. tokių paslaugų negavo, kai kreipėsi). Gyventojai nurodo, kad reikia atnaujinti/ plėsti medicinos įrangą, plėsti gydytojų specialistų spektrą ir (arba) kelti jų kvalifikaciją, mažinti laukimo eiles pas gydytojus ir pan.</p>

PROBLEMA	PROBLEMOS PAGRINDIMAS (PRIEŽASTIS, PASIREIŠKIMO ASPEKTAI)
	<p><i>Prastėjančiai gyventojų sveikatai įtakos turėjo ne tik aukščiau išvardinti aspektai, bet ir 2019 m. pasaulyje ir šalyje prasidėjusi COVID-19 pandemija.</i></p>
7 PROBLEMA. MAŽĖJANTIS SOCIALINIS IR VIEŠASIS SAUGUMAS	<p>Nėra pilnai patenkinamas socialinių paslaugų poreikis, trūksta tam tikrų socialinių paslaugų. Visuomenės senėjimo tendencijos įtakoja didesnį socialinių paslaugų poreikį. Aukštas nusikalstamumo ir skurdo lygis. Mažėja policijos paslaugų efektyvumas. Neefektyvus visuomenės švietimas saugumo ir prevencijos klausimais.</p> <p><i>Analizės ir Tyrimo metu surinkti duomenys parodė, kad 2020 m. Biržų rajono savivaldybėje nebuvo užtikrintas visų socialinių paslaugų prieinamumas (nebuvo patenkinti maždaug 3 proc. asmenų, galinčių gauti socialines paslaugas Biržų rajono savivaldybėje, poreikiai, nėra teikiamos atokvėpio paslaugos, trūksta įvairesnių paslaugų neįgaliesiems ir kt.). Savivaldybėje fiksuojamas didesnis nei vidutiniškai šalyje (3,3 šeimos ir 6,2 vaikai, tenkantys 1000 gyv.) ir apskrityje (4,7 šeimos ir 9,6 vaikai, tenkantys 1000 gyv.) socialinę riziką patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų, tenkančių 1000 gyv., skaičius (5,7 šeimos ir 10,9 vaikai). Skurdo lygio (37 proc.) bei nukentėjusių nuo smurto artimoje aplinkoje asmenų, tenkančių 1000 gyv., skaičiaus (5,1) rodikliai – didžiausi tarp Panevėžio apskrities savivaldybių. Policijos pareigūnų, tenkančių 100 tūkst. gyv., skaičius (218) – mažėjantis ir mažesnis nei vidutiniškai šalyje (274 policijos pareigūnai/100 tūkst. gyv.), o užregistruojamų nusikalstamų veikų, tenkančių 1000 gyv., skaičius (18,5) – didžiausias apskrityje.</i></p> <p><i>Socialinę atskirtį patiriančios šeimos, asmenys stokoja kompleksinio požiūrio ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros, mokymosi ir švietimo pagalbos paslaugų srityje. 2019 m. prasidėjus COVID-19 pandemijai, socialinę riziką patiriančios šeimos ir vaikai, kiti asmenys patyrė dar didesnę socialinę atskirtį. Todėl Biržų rajono savivaldybėje socialinis saugumas pastaruoju metu mažėjo.</i></p>
8 PROBLEMA. NEPAKANKAMAS VIETOS SAVIVALDOS EFEKTYVUMAS	<p>Neefektyviai valdomi išteklių savivaldybės administracijoje. Stokojama komunikacijos bei tarpinstitucinio bendradarbiavimo. Nepakankamas IT įrankių naudojimas ir lėtas skaitmenizacijos procesas. Mažėjantis viešojo sektoriaus institucijų patrauklumas apskritai.</p> <p><i>Analizės metu surinkti duomenys parodė, kad 2019 m. metais užimtų pareigybių skaičius Biržų rajono savivaldybės administracijoje, tenkantis 1000 gyv., buvo vienas didžiausių tarp kaimiškų Panevėžio apskrities savivaldybių (8,1 pareigybės), taip pat ir Savivaldybės valdomo, bet nenaudojamo turto, tenkančio 100 gyv., rodiklis – vienas didžiausių (73,6 kv. m). Tyrimo metu surinkti duomenys liudija, kad gyventojai blogai vertina gyventojų priėmimo trukmę administracijoje, teikiant administracines paslaugas (35 proc. apklaustųjų) bei informacijos trūkumą (daugiau nei trečdalis apklaustųjų). Stokojama ir IT įrankių, technologijų, skirtų nuotoliniam darbui, bei žmogiškųjų išteklių įgūdžių dirbant su šiais įrankiais tiek Savivaldybės administracijoje, tiek pavaldžiose įstaigose (sąsajos su 4 problema). Apskritai, dėl mažesnių viešajame sektoriuje mokamų atlyginimų mažėja šio sektoriaus patrauklumas, palyginti su privačiu sektoriumi. Todėl jaučiasi ir kvalifikuotų specialistų stygius.</i></p> <p><i>Nepakankamai efektyviai naudojami išteklių, žemesnis kompiuterinis raštingumas ir viešojo sektoriaus patrauklumo mažėjimas suponuoja problemą, kad vietos savivalda dirba (veikia) nepakankamai efektyviai.</i></p>
9 PROBLEMA. MAŽĖJANTIS JAUNŲ ASMENŲ SKAIČIUS, NEPAKANKAMA BENDRUOMENĖS ĮTRAUKTIS	<p>Trūksta patrauklių darbo vietų, jaunimo centrų ar susibūrimo vietų, kitokio pobūdžio užimtumo jaunimui. Nepakankamas bendruomenių, jaunų asmenų įtraukimas ir įsitraukimas į sprendimų priėmimą.</p> <p><i>Analizės metu nustatyta, kad Biržų rajono savivaldybėje veikia pakankamai nedaug jaunimo organizacijų (2021 m. – 9), su jaunimu dirbančių organizacijų (2021 m. – 3). Mobilus darbas su jaunimu vykdomas tik 3-jose seniūnijose (vykdoma socialinė iniciatyva iš Pasvalio). Pasak Savivaldybės ekspertų, labiausiai darbe su jaunimu trūksta žmogiškųjų išteklių – kvalifikuotų specialistų. Didelė dalis dirbančių specialistų – vyresnio amžiaus, todėl dažnai kyla ir kartų nesuderinamumo problemos. Kitas problemos aspektas – užimtumo bei laisvalaikio praleidimo formų, kurios būtų aktualios, įdomios jauniems asmenims, stoka. Tyrimo rezultatai parodė, kad jauni asmenys pasigenda jiems skirtos sporto infrastruktūros, ypač susijusios su vandens ištekliais (pvz. baseino, Wakeboard parko, prieplaukų ir kt.); ilgiau dirbančių maitinimo įstaigų, naktinių klubų, jaunimo/ vaikų laisvalaikio centrų (veikia 1 atviras jaunimo centras ir 1 atvira jaunimo erdvė Biržų mieste); įvairesnių, jiems skirtų, įdomių ir jų laikmetį/ požiūrį/ pasaulėžiūrą atitinkančių kultūros renginių bei pramogų ir pan. (sąsajos su 2, 4 ir 5 problemomis). Biržų rajono savivaldybėje veikia 47 kaimo bendruomenės, 2 miesto bendruomenės ir 2</i></p>

PROBLEMA	PROBLEMOS PAGRINDIMAS (PRIEŽASTIS, PASIREIŠKIMO ASPEKTAI)
	<p>vietos veiklos grupės. Dėl nepakankamo finansavimo vietos veiklos grupėse trūksta specialistų. Stokojama bendruomenės įtrauktis į sprendimų priėmimą. Savivaldybės biudžetas nėra sudaromas dalyvaujamoju principu, kai gyventojai kartu su savivalda sprendžia dėl lėšų panaudojimo, patys siūlo ir balsuojant išrenka geriausias idėjas. Tyrimo rezultatai parodė, kad tokiai iniciatyvai pritartų net 85 proc. gyventojų.</p> <p>Dėl šių ir kitų priežasčių jaunimo skaičius Biržų rajono savivaldybėje mažėja (per penkerius metus sumažėjo 16,3 proc.), nes jauni asmenys išvažiuoja į kitus Lietuvos miestus, užsienį, o bendruomenės įtrauktis – nepakankama.</p>
<p>10 PROBLEMA. PRASTA SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪROS SITUACIJA BEI NEPAKANKAMAI UŽTIKRINAMOS BEI VIEŠOJO TRANSPORTO PASLAUGOS</p>	<p>Didelė žvyro kelių dalis (tiek vietinės reikšmės kelių bei gatvių, tiek valstybinių kelių). Prastėjanti dviračių takų būklė, jų trūkumas, jungčių su šalies/ regiono dviračių takais stoka. Žemas bemotorio transporto naudojimo lygis, stokojama susijusios infrastruktūros. Prastai vertinamos keleivių pervežimo paslaugos (tiek vietinio, tiek tarpmiestinio). Tai kelia grėsmę keleivių/klientų saugumui, savivaldybės patrauklumui.</p> <p>Analizė parodė, kad Biržų rajono savivaldybės žvyro kelių dalis (77,8 proc.) – viena didžiausių tarp Panevėžio apskrities savivaldybių (sąsajos su 11 problema), o asfaltuotų kelių dalis (12,6 proc.) – mažiausia. Tyrimo rezultatai parodė, kad gyventojai yra labai nepatinkinti kelių ir gatvių būkle (įvertinta 5,8 balais iš 10-ties galimų). Vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo planu, dviračių takų tinklas nėra išplėtotas, esami dviračių takai labiau įrengti rekreacinėmis reikmėmis, trūksta jų junglumo, o seniau įrengtų dviračių ir pėsčiųjų takų būklė – prastėja. Tokios pat išvados pastebimo ir vertinant Tyrimo rezultatus. Savivaldybėje didėja 1000 gyv. tekančių lengvųjų automobilių skaičiaus rodiklis (2019 m., palyginti su 2015 m., - 29,3 proc.). Bet elektromobiliais naudojasi tik labai nedidelė gyventojų dalis (2020 m. pradžioje 1000 gyv., teko 1,131 elektromobilio). 2020 m. pradžioje Biržų rajono savivaldybėje nebuvo nei vienos elektromobilių įkrovimo stotelės bei dviračių dalijimosi punkty. Minėta infrastruktūra ir paslaugos gyventojams neaktuali – elektrinių transporto priemonių įkrovimo stotelė, kaip svarbi ir aktuali susisiekimo infrastruktūros dedamoji, Tyrimo metu įvardinta paskutinėje vietoje, t. y. neaktaliausia, bemotorių transporto priemonių dalijimosi punktas – trečias nuo galo (sąsajos su 11 problema). Šių infrastruktūrą šiek tiek svarbesniais susisiekimo paskirties objektais laiko jaunimas. Gyventojai yra ypatingai nepatenkinti teikiamomis viešojo transporto paslaugomis – vietinio keleivių pervežimo paslaugos įvertintos 2,5 balo iš 5 galimų, tarpmiestinio pervežimo – 2,9 balo iš 5 galimų.</p> <p>Prasta susisiekimo infrastruktūros situacija sąlygoja gyventojų nepasitenkinimą dėl didelio dulkėtumo (sąsajos su 11 problema), turistinių objektų patrauklumo mažėjimą (sąsajos su 2 problema), gali įtakoti kelių eismo įvykių gausėjimą (sąsajos su 5 problema).</p>
<p>11 PROBLEMA. ŽALIOS, TAČIAU NEPAKANKAMAI APLINKĄ TAUSOJANČIOS SAVIVALDYBĖS ĮVAIZDIS</p>	<p>Nepakankamai išvystyta geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo tinklų infrastruktūra. Prasta geriamojo vandens kokybė, įtakojama Biržų rajono savivaldybės geografinės teritorijos ypatumų. Urbanizuotose vietovėse, gyventojų ir turistų poilsio vietose nepakankamai užtikrinama vandens telkinių priežiūra, nepilnai išvystyta susijusi infrastruktūra. Savivaldybės teritorijoje pasitaiko potencialių taršos židinių, užterštų teritorijų. Intensyvi žemės ūkio veikla bei dulkėtumas dėl didelės žvyro kelių dalies. Per mažas dėmesys žiedinei ekonomikai, atliekų rūšiavimui, pakartotiniam panaudojimui ir pan.</p> <p>Analizė parodė, kad Biržų rajono savivaldybėje yra atokiausiose Biržų rajono savivaldybėse vietovėse trūksta geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo infrastruktūros, dėl savivaldybės teritorijos geografinių ypatumų (karstinis regionas ir pan.) prastesnė vandens kokybė. Prie vandens tiekimo paslaugų 2019 m. buvo prisijungę 53,3 proc. gyventojų ir 94,0 proc. ūkio subjektų, prie nuotekų tvarkymo – 64,4 proc. gyventojų ir 78,0 proc. ūkio subjektų. Savivaldybės ekspertai nurodo, kad kaimiškose vietovėse esančių nuotekų valymo įrenginių būklė – prasta, seniau įrengtai infrastruktūrai reikalingas atnaujinimas. Paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūros būtinybė atsiranda dėl besikeičiančių hidrometeorologinių sąlygų. Savivaldybėje fiksuojamos didelės vandens netektys (2019 m. – 38 proc.), nuotekų infiltracija (2019 m. – 66 proc.). Pagal Tyrimo rezultatus, gyventojai urbanizuotose teritorijose ar turistų bei gyventojų poilsio vietose pastebi neprižiūrėtus vandens telkinius, bešeimininkius statinius, kurie gadina kraštovaizdį, susijusios infrastruktūros trūkumą. Potencialių taršos židinių skaičius (337 vnt. arba 151 vnt./100 gyv.) – vienas didžiausių tarp apskrities savivaldybių. Didelė žvyro kelių dalis įtakuoja didelį dulkėtumą sausuoju laikotarpiu (sąsajos su 10 problema), intensyvi žemės ūkio veikla sąlygoja</p>

PROBLEMA	PROBLEMOS PAGRINDIMAS (PRIEŽASTIS, PASIREIŠKIMO ASPEKTAI)
	<p><i>aplinkos taršą (sąsajos su 1 problema). Pakartotinai naudotų ar perdirbtų komunalinių atliekų dalis (2018 m. – 53 proc.) nesiekia privalomos 60,0 proc. ribos, nustatytos Europos komisijos.</i></p> <p><i>Šie aspektai sudaro žalias, tačiau per mažai aplinką tausojančios ir puoselėjančios savivaldybės įvaizdį, lėtai diegiančios žiedinės ekonomikos principus, nepakankamai dėmesio skiriančios gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimui, ypatingai atokiausiose vietovėse.</i></p>
12 PROBLEMA. NEPAKANKAMAI EEFEKTYVUS ENERGIJOS NAUDOJIMAS IR DIDELĖ NAŠTA VARTOTOJUI	<p>Augantys energetikos sektoriaus kaštai. Maža energiją taupančių šviestuvų dalis, žemas naudojamų elektromobilių skaičius ir susijusios infrastruktūros lygis. Nepakankamai plačiai naudojami atsinaujinantys/ alternatyvūs energijos šaltiniai.</p> <p><i>2021 m. pabaigoje ženkliai išaugo energetikos išteklių karštai. Analizės metu nustatyta, kad šilumos kaina (2021 m. pradžioje) Biržų rajono savivaldybėje buvo didžiausia (7,94 ct/ kWh) iš apskrities savivaldybių. Tik šiek tiek daugiau nei penktadalis šviestuvų – tapantys energiją (2020 m. duomenys). Tai suponuoja poreikį pertvarkyti šilumos ūkį. Elektromobiliais naudojasi labai nedidelė gyventojų dalis (2020 m. pradžioje 1000 gyv., teko 1,131 elektromobilio). 2020 m. pradžioje savivaldybėje nebuvo nei vienos elektromobilių įkrovimo stotelės bei dviračių dalijimosi punktų (sąsajos su 10 ir 11 problemomis). Nors pagal atnaujinamų daugiabučių gyvenamųjų namų dalį savivaldybė yra 10-toje vietoje šalyje, tačiau gyventojų iniciatyva atnaujintas tik 1 daugiabutis.</i></p> <p><i>Kylančios energetikos išteklių kainos ir neefektyviai naudojama energija tampa labai didele našta vartotojams.</i></p>

Šaltinis: sudaryta autorių

III SKYRIUS. BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIZIJA IR PRIORITETAI

8. Savivaldybės plėtros vizija – tai idealus ateities paveikslas arba įsivaizduojama būklė, kuri gali būti pasiekta esant palankiausioms sąlygoms. Nustatant savivaldybės viziją, reikėtų atsakyti į klausimą, kokia savivaldybė turėtų būti po 10–15 m. Konceptijoje Biržų rajono savivaldybės vizija apibrėžiama 15 m. laikotarpiui (iki 2035 m.), o prioritetai, tikslai ir juos detalizuojantys aspektai – iki 2030 m.

9. Pagrindiniai vizijos bruožai yra šie:

9.1. *vizijoje turi būti užfiksuotas siekis, siekiamybė*: savivaldybės bendruomenės ir savivaldos lūkesčiai, kurie galėtų būti patenkinti strategijos įgyvendinimo laikotarpiu;

9.2. *vizija turi būti reali*: formuojant viziją, reikia įvertinti ir užfiksuoti tuos siekius, kurie yra realūs ir gali būti pasiekti strategijos įgyvendinimo laikotarpiu, atsižvelgiant į nustatytas savivaldybės stiprybes ir galimybes;

9.3. *vizija turi parodyti, kas skiria dabartinę situaciją nuo siekiamybės*.

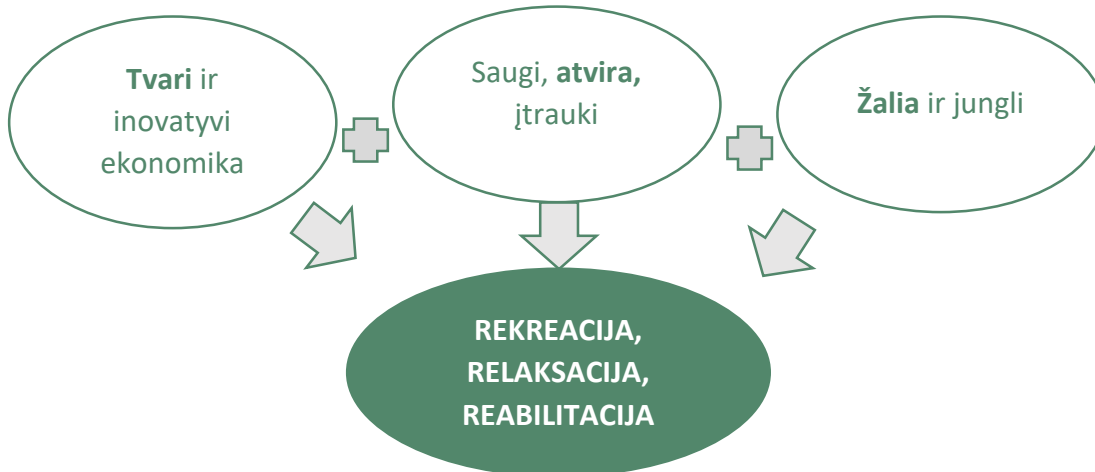
10. Biržų rajono savivaldybės vizija formuojama SSGG pagrindu, atsižvelgiant į savivaldybės bendruomenės poreikius bei lūkesčius. Formuojant viziją:

10.1. vertintos identifikuotos savivaldybės problemos;

10.2. atsižvelgiama į pabrėžtas stiprybes;

10.3. išlaikytas vizijos aspektų tęstinumas (naujai kuriamos Biržų rajono savivaldybės vizijos iki 2035 m. aspektai neturi nutolti nuo esamos vizijos).

11. Kartu stengtasi išlaikyti vizijos formuluotės tikslingumą, atitiktį gyventojų lūkesčiams. Norima pabrėžti Biržų krašto išskirtinumą ir siekius, kartu išlaikant dėstymo lakoniškumą, kad kiekvienam savivaldybės gyventojui vizija taptų *artima ir atpažįstama*.

3. pav. Biržų rajono savivaldybės vizijos aspektų sąveika

Šaltinis: sudaryta autorių

12. Atsižvelgiant į šiuos aspektus, suformuluota Biržų rajono savivaldybės vizija:

Biržų rajono savivaldybė 2035 – rekreacijos, relaksacijos, reabilitacijos paslaugų lyderis Šiaurės Lietuvoje. Tvarus, atviras ir žalias galimybių kraštas.

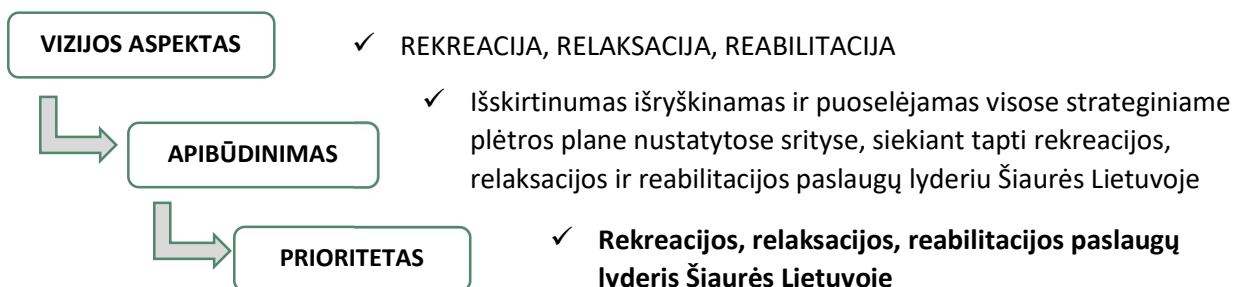
12.1. **Biržų rajono savivaldybė – tvarus** kraštas, kuris 2035 metais siekia tapti rekreacijos, relaksacijos ir reabilitacijos paslaugų lyderiu Šiaurės Lietuvoje. Efektyviai naudodama gamtos, turizmo, kultūros, Likėnų vietovės ir kitas **galimybes**, sieks konkuruoti su šalies kurortais. Įgyvendinant pokyčius, užtikrinami rinkos poreikius atitinkantys žmogiškieji ištekliai, kuriems sudarytos **galimybės** tapti aktyviais, inovatyviais, kūrybiškais. Ekonominės veiklos pagrindas – tvariai vystomas žemės ūkis ir inovatyvūs bioekonomikos sektoriai.

12.2. Biržų rajono savivalda – **atvira**, sudaranti **galimybes** visapusei gyvenimo gerovei čia gyvenantiems ir atvykstantiems. Palaikomas ir nuolat didinamas socialinis saugumas. Vietos bendruomenė – įtrauki, kartu su savivaldybe gerinanti viešųjų paslaugų kokybę, plėtojanti jų pakankamumą ir pasiekiamumą, jaučianti atsakomybę už savo kraštą ir jo žmones. Stiprinamas tarptautiškumas, ryšiai su kaimynais.

12.3. Biržų rajono savivaldybė – **žalias** kraštas, kuriame kuriama patraukli gyvenamoji aplinka. Darniai vystant klimatui draugišką infrastruktūrą, sudaromos **galimybės** savivaldybės gyventojams ir svečiams saugiai, patogiai ir tvariai pasiekti darbo, paslaugų teikimo vietas, lankytinus objektus, užtikrinamas energetinių išteklių taupymas, mažinama aplinkos tarša.

13. Vizijos aspektai įgyvendinami, jų pagrindu išskyrus 3 sektorinius prioritetus ir vieną horizontalųjį prioritetą:

13.1. **Horizontalusis prioritetas** įgyvendinamas, „*rekreacijos, relaksacijos, reabilitacijos*“ aspektą įtraukiant į Strateginiame plėtros plane nustatytus prioritetus. Kuriant prioritetų tikslus, jų įgyvendinimo uždavinius ir priemones bus vertinama, kaip jie prisidės prie horizontaliojo prioriteto įgyvendinimo. Taip siekiama išryškinti ir puoselėti šį Biržų rajono savivaldybės specifiškumą ir išskirtinumą. Aspektas bus integruojamas į visas strateginio plėtros plano sritis: plėtojant verslą, turizmą, viešąjį valdymą, švietimą, kultūrą, sportą, sveikatą ir socialinę apsaugą, teritorijų planavimą, infrastruktūrą, siekiant tapti rekreacijos, relaksacijos, reabilitacijos paslaugų lyderiu Šiaurės Lietuvoje. Atskiri šio prioriteto tikslai, uždaviniai, jų įgyvendinimo priemonės yra nenustatomi. Horizontaliojo prioriteto įgyvendinimo pažanga bus vertinama pagal nustatytus vertinimo kriterijus (svarbiausius veiklos rodiklius).

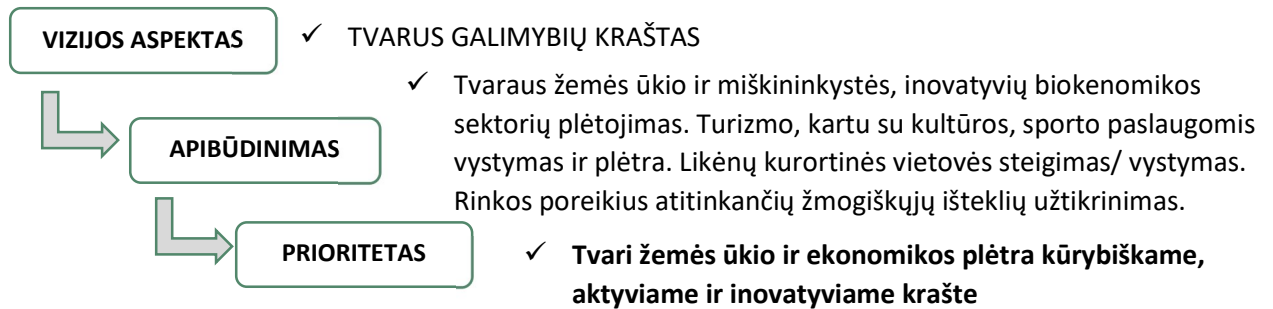
4. pav. Horizontalus prioritetas

Šaltinis: sudaryta autorių

13.2. **Į prioritetą** įgyvendinamas, gerinant investicinį klimatą ir vystant susijusią infrastruktūrą tvaraus žemės ūkio ir miškininkystės, inovatyvių bioekonomikos sektorių plėtrai. Savivaldybė sieks tapti turizmo

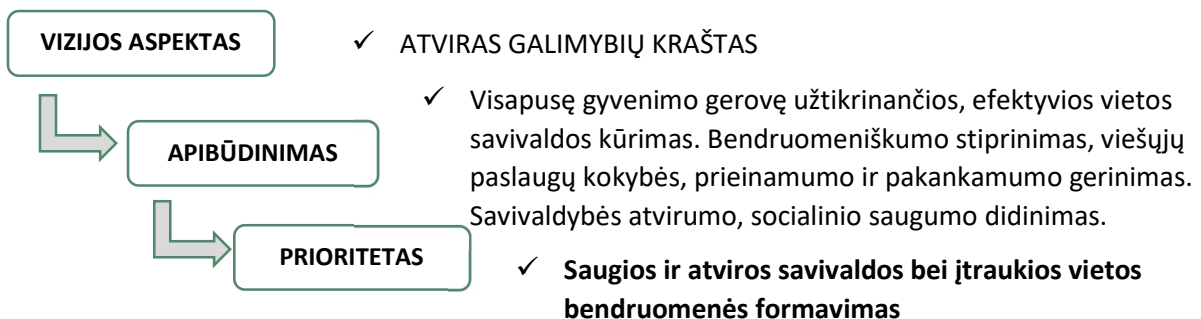
rinkos lyderiu Šiaurės Lietuvoje. Efektyviai naudodamas gamtos, rekreacinius, kultūrinius, Likėnų vietovės ir kitus išteklius, sieks konkuruoti su kitais šalies kurortais. Įgyvendinant pokyčius, bus užtikrinami rinkos poreikius atitinkantys žmogiškieji ištekliai, kuriems sudarytos sąlygos būti aktyviais, inovatyviais, kūrybiškais.

5. pav. I prioritetas

Šaltinis: sudaryta autorių

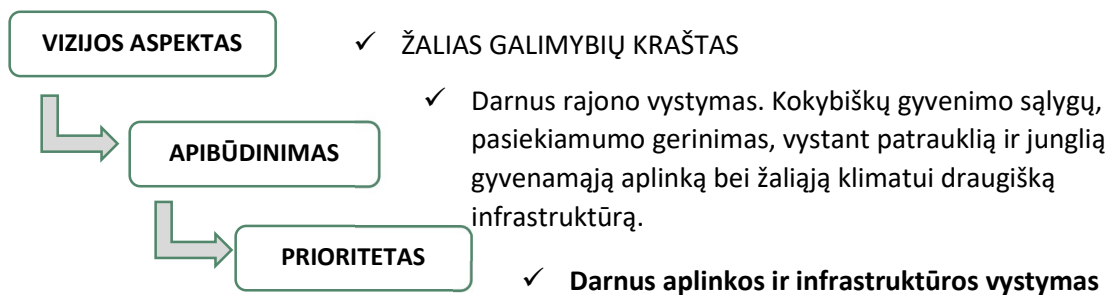
13.3. Įgyvendinant **II prioriteta**, siekiama sukurti ir palaikyti aukštą gyvenimo kokybę, kuri priklauso nuo teikiamų viešųjų paslaugų kokybės, prieinamumo ir pakankamumo. Biržų rajono savivaldybė taps atvira jauniems asmenims, šeimoms, visų socialinių grupių atstovams, kurie čia atvyks gyventi, dirbti, leisti laisvalaikį. Gyventojų pilietinio sąmoningumo įgalinimui ir bendruomeniškumo stiprinimui didelę įtaką turi efektyvi vietos savivalda. Stiprinant Biržų rajono savivaldybės administracijos, įstaigų ir įmonių gebėjimus suburti bendruomenę, paskatinti jos lyderius veikti, bus padidintas vietos bendruomenės įtraukimas ir įsitraukimas į sprendimų priėmimą. Skatinama gyventojų atsakomybė už savo kraštą, jo saugumą, reputaciją, patrauklumą. Pagerinus vidinę bei išorinę komunikaciją, bus pagerintas ir savivaldybės įvaizdis.

6. pav. II prioritetas

Šaltinis: sudaryta autorių

13.3. Įgyvendinant **III prioriteta**, savivaldybėje siekiama sukurti patrauklią gyvenamąją aplinką. Mažinant gyvenamųjų vietų atokumą, pritraukiant naujus gyventojus ir gerinant gyvenimo sąlygas visiems, kuriama patraukli ir jungli gyvenamoji aplinka bei žalioji klimatui draugiška infrastruktūra. Taip bus užtikrinama darni aplinkos ir infrastruktūros vystymo sąveika.

---

7. pav. III prioritetas

Šaltinis: sudaryta autorių

IV SKYRIUS. VIZIJOS PAŽANGOS VERTINIO KRITERIJAI

14. Biržų rajono savivaldybės vizijos iki 2035 m. įgyvendinimo pažanga vertintina pagal iš anksto nustatytus reikšmingus vertinimo kriterijus arba vizijos pažangos vertinimo kriterijus. Tai pagrindiniai vertinimo rodikliai, strateginio planavimo metu naudojami procesų efektyvumui ir tikslingumui matuoti bei jų pasikeitimo tendencijoms sekti. Svarbu ir tai, kad vizijos pažangos vertinimo rodiklių neturėtų būti daug, kad informacijos surinkimas rodiklių reikšmėms nustatyti netaptų administracine našta. Biržų rajono savivaldybės vizijos iki 2035 m. aspektams matuoti taikomi šie vizijos pažangos vertinimo rodikliai:

2. lentelė. Vizijos pažangos vertinimo rodikliai

Rodiklis	Rodiklio apibūdinimas	Rodiklio reikšmė	Užimama vieta	Siekiamybė
Lietuvos savivaldybių gyvenimo kokybės indeksas (GKI) Lietuvos finansai	<i>Gyvenimo kokybės indeksas reprezentuoja gyvenimo kokybę, socialinę ir ekonominę situaciją Lietuvos savivaldybėse. Tai kompleksinis 6 skirtingų sričių (materialinės gyvenimo sąlygos, verslo konkurencingumas, viešųjų paslaugų ir gyvenamosios aplinkos kokybė, švietimo bei sveikatos paslaugos, saugumas, demografinė situacija bei pilietinis aktyvumas konkrečioje teritorijoje) indeksas. Vertinama tarp 38 kaimiškų Lietuvos savivaldybių (kaimiškų savivaldybių klasteris).</i> https://lietuvosfinansai.lt/gki/gki-savivaldybese/	2018 m. BRS indekso reikšmė – 0,409.	24 vieta iš 38 LT 1-oje vietoje - Kėdainių RS, kurios rodiklis – 0,562 3 vieta iš 5 Panevėžio apskrityje 1-a vieta - Rokiškio RS, 2-a vieta – Kupiškio RS	Patekti į 15-tuką LT 1-2 vieta Panevėžio apskrityje
Lietuvos savivaldybių gerovės indeksas Vilniaus politikos analizės institutas	<i>Apibendrinantis 5 komponentų (socialinio saugumo, fizinio saugumo, gyvybingos ekonomikos, kokybiško švietimo, demografijos) indeksas, kurio tikslas – vykdyti ilgalaikį stebėjimą, siekiant nuomonių formuotojams bei sprendimų priėmėjams suteikti objektyvios kontekstinės informacijos, didinti visuomenės informuotumą apie padėtį skirtinguose Lietuvos regionuose ir skatinti gyventojų pilietinį įsitraukimą į gerovės kūrimą savo gyvenamoje aplinkoje. Vertinama tarp 34 didžiųjų kaimiškų Lietuvos savivaldybių (kaimiškų savivaldybių klasteris).</i> https://vilniusinstitute.lt/savivaldybiu-geroves-indeksas-2019/	2019 m. BRS indekso reikšmė – 1,6.	30-33 vieta iš 34 LT (kartu su Rokiškio r. sav.) 1-oje vietoje - Šalčininkų RS, kurios rodiklis – 5,6 balo 2-3 vieta iš 4 Panevėžio apskrityje 1-a vieta - Pasvalio RS	Patekti į 20-tuką LT 1-2 vieta Panevėžio apskrityje

Rodiklis	Rodiklio apibūdinimas	Rodiklio reikšmė	Užimama vieta	Siekiamybė
Lietuvos savivaldybių indeksas <i>Lietuvos laisvosios rinkos institutas</i>	<i>Parodo, kiek ir kaip savivaldybėse yra užtikrinama žmogaus ekonominė laisvė. Tai apibendrinantis trijų rodiklių grupių (savivaldybė gyventojui, savivaldybė investuotojui, savivaldybės valdymas) rodiklis. Vertinama tarp 54 mažųjų Lietuvos savivaldybių (be 6 didžiųjų miestų).</i> https://www.llri.lt/lietuvos-savivaldybiu-indeksas-2019	2019 m. BRS Lietuvos mažųjų savivaldybių indekso reikšmė – 49 balai iš 100.	46-47 vieta iš 54 LT <i>(kartu su Skuodo r. sav.)</i> 4 vieta iš 5 Panevėžio apskrityje 1 vieta – Panevėžio RS (63) 2 vieta – Pasvalio RS (55) 3 vieta - Rokiškio RS (53)	Patekti į 30-tuką LT 2 vieta Panevėžio apskrityje
Turistinių objektų patrauklumo vertinimas <i>Nacionalinė turizmo skatinimo agentūra „Keliauk Lietuvoje“</i>	<i>Vertinami tokie aspektai – turistinių objektų pasiekiamumas, orientavimasis, objektų būklė, tvarka, darbo laikas, pritaikymas asmenims su negalia, WC paslaugos, parkavimas, elektromobilių infrastruktūra, teikiamos paslaugos, poilsis, vanduo ir maistas, darbuotojai, atsiskaitymo galimybės, draugiškumas šeimoms su vaikais, draugiškumas turistams su naminiiais gyvūnais, papildoma vertė. Vertinama tarp visų Lietuvos savivaldybių.</i> https://www.lithuania.travel/lt/news/lietuvos-turistiniu-vietoviu-patrauklumo-vertinimo-tyrimas	2021 m. bendras objektų patrauklumo vidurkis – 2,64.	47-49 vieta iš 60 LT <i>(kartu su Šakių r. sav. ir Vilniaus r. sav.)</i> 3 vieta iš 6 Panevėžio apskrityje 1 vieta – Kupiškio RS 2 vieta – Rokiškio RS	Patekti į 20-tuką LT 1 vieta Panevėžio apskrityje

V SKYRIUS. TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO RODIKLIAI

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siektinga reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
I PRIORITETAS. TVARI ŽEMĖS ŪKIO IR EKONOMIKOS PLĖTRA KŪRYBIŠKAME, AKTYVIAME IR INOVATYVIAME KRAŠTE							
1 PROBLEMA. NEPATRAUKLI INVESTICINĖ APLINKA, ŽEMĖS ŪKIO SEKTORIAUS ORIENTACIJA Į MAŽĄ PRIDĖTINĘ VERTĘ KURIANČIUS PRODUKTUS	1.1. TIKSLAS. Sudaryti sąlygas investicijas skatinančiai ekonominei aplinkai bei konkurencingam žemės ūkiui (<i>atitinka 1 ir 7 NPP tikslus, iš dalies 2 NPP tikslą</i>)	E-1.1-1(P)	Gyventojų užimtumo lygis (15 – 64 metų) (proc.) (<i>regioninis rodiklis</i>)	72,9 (2020 m.)	69,2	71,0	Lietuvos statistikos departamentas (LSD), BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
		E-1.1-2	Vidutinio mėnesinio (bruto) darbo užmokesčio santykis su šalies vidurkiu (proc.)	76,7 (2021 m. III ketv.)	80,0	85,0	LSD BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
		E-1.1-3	Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis (proc.)	4,0 (2020 m.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	LSD BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
	<i>1.1.1. Uždavinys.</i> <i>Pagerinti investicijų pritraukimo ir verslo plėtros sąlygas</i>	R-1.1.1-1	Materialinių investicijų, tenkančių 1-am gyventojui, santykis su šalies vidurkiu (proc.)	17,4 (2019 m.)	20,0	25,0	LSD BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
		R-1.1.1-2	Tiesioginių užsienio investicijų, tenkančių 1-am gyventojui, santykis su šalies vidurkiu (proc.)	4,8 (2019 m.)	10,0	20,0	LSD BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
	<i>1.1.2. Uždavinys.</i> <i>Paskatinti gyventojų verslumą ir ekonominį mobilumą</i>	R-1.1.2-1	Verslumo lygio (veikiančių SVV įmonių skaičiaus, tenkančio 1000 gyv.) santykis su šalies vidurkiu (proc.)	51,6 (2021 m. pr.)	55,0	60,0	www.verslilietuva.lt , LSD BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
		R-1.1.2-2	Veikiančių ūkio subjektų skaičiaus metinis pokytis (proc.)	0 (2021 m.)	2,5 (2025 m. palyginti su 2024 m.)	5,0 (2030 m. palyginti su 2029 m.)	LSD BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siektina reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
		R-1.1.2-3	Suformuotų bendrų su kitomis Panevėžio apskrities (Funkcinės zonos) savivaldybėmis inovatyvių socialinės, kūrybinės, ekonomikos, bendro infrastruktūros naudojimo iniciatyvų sk. (vnt. per laikotarpį)	-	1 ¹	4 ²	BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
	<i>1.1.3. Uždavinys. Išvystyti tvarų ir konkurencingą žemės ūkį bei alternatyvias veiklas kaimo vietovėse</i>	R-1.1.3-1	Deklaruojamų ekologinių žemės ūkio naudmenų dalis nuo bendrų žemės ūkio naudmenų (proc.)	19,19 (2021 m.)	20,0	21,0	VĮ „Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras“ (VIC), BRSA Žemės ūkio skyrius
R-1.1.3-2		Smulkių ūkių (deklaruoja iki 50 ha) dalis (proc.)	81,0 (2021 m.)	81,0	81,0	VIC, BRSA Žemės ūkio skyrius	
R-1.1.3-3		Jaunųjų ūkininkų skaičius (asm.)	287 (2021 m.)	290	293	VIC, BRSA Žemės ūkio skyrius	
R-1.1.3-4		Ūkininkų ir šeimos ūkių, kurie tiesiogiai vartotojams parduoda daugiau, kaip 50 proc. produkcijos, sk. (vnt.)	5 (2021 m.)	8	10	BRSA Žemės ūkio skyrius	

¹ Strategijos investuotojų pritraukimui Panevėžio regione parengimas

² Priseda 3 planuojami projektai Biržų r. sav. per Funkcinės zonos strategiją

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siektina reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
2 PROBLEMA. VIENADIENIS TURIZMAS, NEPATRAUKLU UŽSIENIO TURISTAMS	1.2. TIKSLAS. Vystyti inovatyvias, rinkos poreikius atliepiančias turizmo paslaugas (<i>atitinka 1 ir 7 NPP tikslus</i>)	E-1.2-1	Užsienio (atvykstamojo) turistų dalis (proc.) - <i>Apgyvandinimo įstaigose</i> - <i>Biržų TIC, Biržų krašto muziejuje „Sėla“, kitose įstaigose</i>	4,9 n. d. (2020 m.)	10,0 (bendras)	25,0 (bendras)	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Biržų TIC, Biržų krašto muziejus „Sėla“, kitos įstaigos
		E-1.2-2	Suformuotų bendrų su kitomis Panevėžio apskrities (Funkcinės zonos) savivaldybėmis turistinių paslaugų/ maršrutų/ objektų sk. (vnt. per laikotarpį)	-	2 ³	15 ⁴	BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
	<i>1.2.1. Uždavinys.</i> <i>Padidinti turistinių objektų patrauklumą</i>	R-1.2.1-1	Suformuotų naujų/ pagerintų turistinių objektų skaičius (vnt. per laikotarpį)	n. d.	2	6	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Architektūros ir urbanistikos skyrius, Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius, Biržų TIC, Biržų krašto muziejus „Sėla“
	<i>1.2.2. Uždavinys.</i> <i>Išvystyti turistinių ir rekreacinių paslaugų įvairovę bei pagerinti jų kokybę</i>	R-1.2.2-1	Turistų, apsilankiusių spalio-balandžio mėn.: - Biržų TIC, dalis (proc.) - Biržų RS turizmo objektuose ir įstaigose dalis (proc.)	22,0 n. d. (2021 m.)	25,0 (bendras)	33,0 (bendras)	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Biržų TIC

³ Parengtos dvi strategijos (Turistų poreikių ir rinkodaros strategijos parengimas ir Pramoninio turizmo strategija)

⁴ Priseda 13 planuojamų projektų Biržų r. sav. (bendrų turistinių maršrutų, bendros turizmo informacinės infrastruktūros modernizavimo, turizmo objektų skaitmeninimo, turizmo infrastruktūros objektų pasiekiamumo ir prieinamumo gerinimo, mažosios turizmo infrastruktūros modernizavimo ar sukūrimo)

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siektinga reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
3 PROBLEMA. RINKOS POREIKIUS ATITINKANČIŲ KVALIFIKUOTŲ SPECIALISTŲ STOKA	1.3. TIKSLAS. Ugdyti tobulėjančius, rinkos poreikius atitinkančius žmogiškuosius išteklius (<i>atitinka 1 ir 3 NPP tikslus</i>)	E-1.3-1	Nedarbo lygio santykis su šalies vidurkiu (proc.)	122,2 (2020 m.)	117,0	110,0	LSD, BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
		E-1.3-2	Bendrojo ugdymo mokyklų 1-8 klasių komplektų, kurie yra jungtiniai, dalis (proc.)	13,3 (2021 m.)	6,0	5,0	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
	1.3.1. Uždavinys. <i>Pagerinti ugdymo(si) aplinką, įdiegti inovacijas</i>	R-1.3.1-1	Švietimo įstaigų pastatų, kurie yra geros būklės, skaičius (vnt.)	8 (2022 m. pr.)	10	12	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Statybos ir infrastruktūros skyrius
		R-1.3.1-2	Aprūpinimas informacinių ir komunikacinių technologijų įranga: - Mokymui skirtų kompiuterių skaičius/ 100 mokinių (vnt.) - Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius/ 100 mokytojų (vnt.) - Savivaldybės mokytojų ir pagalbos specialistų, tobulinusių kvalifikaciją inovatyvių skaitmeninių išteklių naudojimo mokymuose, dalis (proc.)	29 69 15,0 (2021 m.)	50 80 20,0	60 95 25,0	ŠMSM leidinys 2021, BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
		R-1.3.1-3	Valstybinių brandos egzaminų (VBE) rodiklis ir vieta šalies didesnių savivaldybių kontekste	230,1/ 8 iš 32 (2021 m.)	Nemažėjanti vieta	Nemažėjanti vieta	ŠMSM leidinys 2021, BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siekstina reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
	<i>1.3.2. Uždavinys. Išplėsti švietimo paslaugų įvairovę, pagerinti ugdymo kokybę ir padidinti prieinamumą</i>	R-1.3.2-1(P)	Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose nuo 3 metų iki privalomo pradinio ugdymo amžiaus, dalis (proc.) <i>(regioninis rodiklis)</i>	95,5 (2021 m.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	ŠVIS, LSD
		R-1.3.2-2(P)	Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse) (proc.) <i>(regioninis rodiklis)</i>	85,0 (2021 m.)	90,0	98,0	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
		R-1.3.2-3(P)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.) <i>(regioninis rodiklis)</i>	66,0 (2021 m.)	75,0	76,0	ŠMSM leidinys 2021, BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
		R-1.3.2-4	Gabių vaikų, dalyvaujančių konkursuose, olimpiadose, dalis (proc.)	29,0 (2021 m.)	31,0	35,0	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
	<i>1.3.3. Uždavinys. Paskatinti nuolat besimokančios bendruomenės formavimą</i>	R-1.3.3-1	Neformaliojo (seminarai, kursai, mokymai, paskaitos) ir formaliojo suaugusiųjų švietimo galimybėmis (savivaldybėje besinaudojančių gyventojų dalis (proc.))	n.d.	5,0	10,0	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siekstina reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
		R-1.3.3-2	Pameistrystės būdu besimokiusių profesinių mokyklų mokinių dalis nuo visų besimokančių mokinių skaičiaus (proc.)	2,7 (2021 m.)	5,0	8,0	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Biržų technologijų ir verslo mokymo centras
4 PROBLEMA. NEUŽTIKRINAMA KULTŪROS PASLAUGŲ ĮVAIROVĖ	1.4. TIKSLAS. Plėsti kultūros paslaugų įvairovę (atitinka 4 NPP tikslą)	E-1.4-1	Gyventojų, kurie dalyvauja kultūrinėse veiklose ⁵ , skaičius (asm.)	560 (2021 m.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
		E-1.4-2	Gyventojų, kurie lankėsi renginiuose ir naudojami kultūros paslaugomis gyvai, ⁶ skaičius (tūkst. asm.)	118,7 (2021 m.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
	1.4.1. Uždavinys. Išvystyti trūkstantį ir pagerinti esamą kultūros infrastruktūrą	R-1.4.1-1	Naujai sutvarkytų, atnaujintų, pritaikytų kultūros paslaugų infrastruktūros objektų (pastatų, jų dalių) bei teritorijų (viešųjų erdvių) skaičius (vnt. per laikotarpį)	n.d.	0	2	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Žemės ūkio skyrius, Architektūros ir urbanistikos skyrius
		R-1.4.1-2	Įveikintų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų dalis (proc.)	n. d.	20,0	30,0	BRSA Architektūros ir urbanistikos skyrius

⁵ Vadovaujantis Lietuvos kultūros tarybos atliekamu „Gyventojų dalyvavimo kultūroje ir pasitenkinimo kultūros paslaugomis“ tyrimu, *dalyvavimas (saviveiklinėje, mėgėjiškoje) kultūrinėje veikloje* – tai gyventojų įsitraukimas į kultūrinės veiklas, savarankiškas dalyvavimas jose, t. y. užsiėmimas kūryba ar menine raiška, pvz. dainavimu, tapymu, lipdymu, filmo kūrimu ir pan.

⁶ Vadovaujantis Lietuvos kultūros tarybos atliekamu „Gyventojų dalyvavimo kultūroje ir pasitenkinimo kultūros paslaugomis“ tyrimu, *naudojimasis (lankymasis, vartojimas) kultūrinėmis paslaugomis* – tai gyventojų lankymasis renginiuose, naudojimas kultūros paslaugomis, kultūros produktų vartojimas. Tokia veikla apima lankymąsi spektakliuose ar muziejuose, virtualų kultūros paveldo objektų lankymą, knygų skaitymą, filmų žiūrėjimą, radijo klausymą ir t.t.

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siektina reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
	<i>1.4.2. Uždavinys. Padidinti kultūros paslaugų kokybę bei prieinamumą, išplėtoti kultūrinę partnerystę</i>	R-1.4.1-3	Kultūros paveldo objektų, į kurių išsaugojimą ir įveiklinimą aktyviai įsitraukė bendruomenės ir NVO (įskaitant religines), dalis (proc.)	n. d.	5,0	10,0	BRSA Architektūros ir urbanistikos skyrius
		R-1.4.2-1	Kultūros įstaigų lankytojų skaičius (tūkst. asm.): - KC lankytojų sk. - bibliotekų lankytojų (apsilankymų) sk. - bibliotekų vartotojų sk. - muziejų lankytojų sk.	(2020 m.) 26,5 50,0 3,2 55,0	Nemažėjantis	Nemažėjantis	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
		R-1.4.2-2	Partnerių kultūros srityje skaičius (užsienio/ Lietuvos) (vnt.)	10/ 28 (2022 m. pr.)	Didėjantis	Didėjantis	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
5 PROBLEMA. MAŽAS GYVENTOJŲ FIZINIS AKTYVUMAS	1.5. TIKSLAS. Ugdyti fiziškai aktyvią ir sportuojančią vietos bendruomenę (atitinka 4 NPP tikslą)	E-1.5-1	Aktyviai sportuojančių gyventojų dalies santykis su šalies vidurkiu (proc.)	122,4 (2020 m.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	Lietuvos sporto statistikos metraščiai

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siekta reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
	<i>1.5.1. Uždavinys. Išvystyti gyventojų poreikius atitinkančių sporto ir fizinio aktyvumo infrastruktūrą, pagerinti prieinamumą</i>	R-1.5.1-1	Naujai sutvarkytų, atnaujintų, pritaikytų sporto infrastruktūros objektų skaičius (vnt. per laikotarpį)	n.d.	1	3	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Statybos ir infrastruktūros skyrius
		R-1.5.1-2	Sportuojančių moterų dalies santykis su šalies vidurkiu (proc.)	145,1 (2020 m.)	Didesnis už šalies vidurkį	Didesnis už šalies vidurkį	Lietuvos sporto statistikos metraščiai
		R-1.5.1-3	Įgyvendintų projektų ir (ar) programų, skatinančių atskirų socialinių grupių ⁷ fizinį aktyvumą, skaičius (vnt. per laikotarpį)	n.d.	8	13	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Socialinės paramos skyrius
	<i>1.5.2. Uždavinys. Pagerinti sąlygas gabiems sportininkams siekti aukštų sporto rezultatų</i>	R-1.5.2-1	Paruoštų olimpinės bei nacionalinių rinktinių narių/ kandidatų skaičius (asm.)	14 (2020 m.)	15	17	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
	II PRIORITETAS. SAUGIOS IR ATVIROS SAVIVALDOS BEI ĮTRAUKIOS VIETOS BENDRUOMENĖS FORMAVIMAS						
6 PROBLEMA. PRASTĖJANTI GYVENTOJŲ SVEIKATA	2.1. TIKSLAS. Stiprinti ir saugoti gyventojų sveikatą (atitinka 2 NPP tikslą)	E-2.1-1	Vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės santykis su šalies rodikliu (proc.)	97,4 proc. (2020 m.)	98,0	100,0	LSD, BRSA Socialinės paramos sk.
		E-2.1-2	Skirtumas tarp vyrų ir moterų gyvenimo trukmės (metais)	12,64 (2020 m.)	8,0	5,2	LSD, BRSA Socialinės paramos sk.

⁷ Spec. poreikius turintys (neįgalieji), senjorai (vyresnio amžiaus), socialinę riziką patiriantys asmenys

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siektina reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
<i>2.1.1. Uždavinys. Pagerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą</i>		R-2.1.1-1	Išvengiamo mirtingumo santykis su šalies vidurkiu (proc.)	99,37 (2019 m.)	100,0	100,0	Higienos institutas (HI), BRSA Socialinės paramos sk.
		R-2.1.1-2	Bendrojo gyventojų sergamumo, tenkančio 1000-iui gyv., santykis su šalies vidurkiu (proc.)	98,7 (2020 m.)	Nedidėjantis	Nedidėjantis	HI, BRSA Socialinės paramos sk.
		R-2.1.1-3	Mobilių sveikatos priežiūros brigadų (paslaugų) skaičius (vnt. per laikotarpį)	1 brigada/ 7 asmenys (2021 m.)	2 brig./ 14 asm.	3 brig./ 28 asm.	BRSA Socialinės paramos sk.
<i>2.1.2. Uždavinys. Išplėtoti su visuomenės sveikatos stiprinimu susijusias paslaugas</i>		R-2.1.2-1	Mirtingumas dėl savižudybių (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyv.)	30,8 (2020 m.)	17,5	13,0	HI, BRSA Socialinės paramos skyrius, Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (Biržų VSB)
		R-2.1.2-2	Suaugusiųjų, kurie vertina savo sveikatą kaip gerą arba labai gerą, dalis (proc.)	59,1 (2018 m.)	64,0	70,0	Higienos instituto 2018 m. tyrimas „Suaugusiųjų gyvenimo tyrimas“, BRSA Socialinės paramos sk., Biržų VSB
		R-2.1.2-3	Asmenų, dalyvavusių reguliariuose fizinio aktyvumo užsiėmimuose, skaičius	1351 (2021 m.)	1400	1450	Biržų VSB

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siektinga reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
7 PROBLEMA. MAŽĖJANTIS SOCIALINIS IR VIEŠASIS SAUGUMAS	2.2. TIKSLAS. Užtikrinti socialinį saugumą bei saugią aplinką savivaldybės gyventojams ir svečiams (atitinka 2 NPP tikslą)	E-2.2-1(P)	Skurdo rizikos lygis (proc.) <i>(regioninis rodiklis)</i>	33,6 (2021 m.)	29,0	22,0	LSD, BRSA Socialinės paramos sk.
		E-2.2-2	Užregistruotų nusikalstamų veikų, tenkančių 100 tūkst. gyventojų, santykis su šalies vidurkiu (proc.)	111,8 (2020 m.)	Mažėjantis	Mažėjantis	LSD, BRSA Viešosios tvarkos sk.
	<i>2.2.1. Uždavinys.</i> <i>Pagerinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą, padidinti jų aprėptį</i>	R-2.2.1-1	Socialinių paslaugų poreikio patenkinimas (proc.)	98,77 (2021 m.)	99,0	99,0	BRSA Socialinės paramos skyrius
		R-2.2.1-2	Socialinių paslaugų, perkamų iš NVO, biudžeto dalis, palyginti su socialinių paslaugų bendruoju biudžetu (proc.)	18,6 (2021 m.)	25,0	30,0	BRSA Socialinės paramos skyrius
		R-2.2.1-3(P)	Socialinio būsto poreikio patenkinimas nuo jo laukiančiųjų asmenų (šeimų) skaičiaus (proc.) <i>(regioninis rodiklis)</i>	20,5 (2021 m.)	59,0	63,0	BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
	<i>2.2.2. Uždavinys.</i> <i>Paskatinti socialinę integraciją</i>	R-2.2.2-1	Biržų rajono savivaldybės įstaigų pastatų, įrengtų (pritaikytų) pagal universalaus dizaino principus ar kitaip pritaikytų asmenims, turintiems specialiųjų poreikių, bei gyventojų būstų, pritaikytų spec. poreikių turinčių asmenų poreikiams, skaičius (vnt. per laikotarpį)	-	Įstaigų sk. - 2 Būstų sk. – 40	Įstaigų sk. - 5 Būstų sk. - 90	BRSA Socialinės paramos skyrius, Statybos ir infrastruktūros skyrius

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siekėtina reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
		R-2.2.2-2	Vaikų, augančių socialinę riziką patiriančiose šeimose, skaičius (asm.)	384 (2021 m.)	Mažėjantis	Mažėjantis	BRSA Socialinės paramos skyrius
		R-2.2.3-1	Sunkių ir labai sunkių nusikaltimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyv. (vnt.)	54 (2020 m.)	Nedidėjantis	Nedidėjantis	LSD, BRSA Viešosios tvarkos skyrius
		R-2.2.3-2	Ištirtų nusikalstamų veikų dalies santykis su šalies vidurkiu (proc.)	108,4 (2020 m.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	LSD, BRSA Viešosios tvarkos skyrius
		R-2.2.3-3	Žuvusių gaisruose žmonių skaičius (asm.)	2 (2020 m.)	Nedidėjantis	Nedidėjantis	LSD, BRSA Viešosios tvarkos skyrius
8 PROBLEMA. NEPAKANKAMAS VIETOS SAVIVALDOS EFEKTYVUMAS	2.3. TIKSLAS. Užtikrinti efektyviai veikiančią vietos savivaldą (atitinka 1, 5 ir 9 (iš dalies) ir 8 NPP tikslus)	E-2.3-1	Savivaldybės tarybos rinkimuose dalyvavusių rinkėjų skaičius, palyginti su visų rinkėjų skaičiumi (proc.)	51,7 (2019 m.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	LLRI, BRSA Bendrasis skyrius
		E-2.3-2	Gyventojų, kurie naudojami elektroniniu būdu teikiamomis Savivaldybės viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis, dalis (proc.)	n. d.	40,0	90,0	BRSA Bendrasis skyrius, BRSA padaliniai, kuruojantys Savivaldybės įstaigas ir valomas įmones
	<u>2.3.1 uždavinys.</u> Padidinti savivaldybės teikiamų viešųjų paslaugų efektyvumą bei pagerinti žmogiškųjų išteklių kompetencijas	R-2.3.1-1	Elektroninių paslaugų dalis nuo bendro BRSA teikiamų administracinių skaičiaus (proc.)	n.d.	25,0	50,0	BRSA Bendrasis skyrius
		R-2.3.1-2	Savivaldybės darbuotojų, per metus tobulinusių kvalifikaciją, dalis (proc.)	35,1 (2020 m.)	45,0	80,0	BRSA Personalo skyrius
		R-2.3.1-3	Namų ūkių, turinčių galimybę interneto ryšį, dalis (proc.)	79,0 (2021 m.)	85,0	100,0	BRSA Bendrasis skyrius

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siekta reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
<i>2.3.2. uždavinys. Pagerinti savivaldybės veiklos valdymą</i>		R-2.3.2-1	Savivaldybės valdomų įmonių, kurios pasiekė visus akcininko suformuotus veiklos ir finansų valdymo tikslus, dalis (proc.)	n.d.	30,0	50,0	BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
		R-2.3.2-2	Centralizuotų viešojo valdymo funkcijų skaičius BRSA ir jos pavaldumo organizacijose (vnt.)	2 (2021 m.)	3	4	BRSA Bendrasis skyrius
		R-2.3.2-3	Žaliųjų viešųjų pirkimų dalis nuo visų viešųjų pirkimų vertės (proc.)	3,67 (2021 m.)	100,0	100,0	BRSA Viešųjų pirkimų skyrius
<i>2.3.3. uždavinys. Sustiprinti Biržų rajono savivaldybės įvaizdį bei komunikaciją</i>		R-2.3.3-1	Savivaldybės komunikacijos lygis (medijų paskyrų sekėjai, tinklalapių skaičius ir kt.) ⁸	Savivaldybės interneto svetainė – 200 naujų unikalių lankytojų (2021 m.) FB paskyra – 2,8 tūkst. sekėjų „YouTube“ – 219 vaizdo įrašų (2020 m.)	Didėjantis	Didėjantis	BRSA Bendrasis skyrius

⁸ Sumuojama: Biržų rajono savivaldybės, Biržų rajono savivaldybės tarybos, Biržų rajono savivaldybės administracijos paskyrų socialinių tinklų (pvz., „Facebook“, „Instagram“ ir pan.), kitokių medijų (pvz., „YouTube“), Biržų rajono savivaldybės oficialios svetainės sekėjų skaičius

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siektinga reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
9 PROBLEMA. MAŽĖJANTIS JAUNŲ ASMENŲ SKAIČIUS, NEPAKANKAMA BENDRUOMENĖS ĮTRAUKTIS	2.4. TIKSLAS. Skatinti gyventojų bendruomeniškumą, atverti galimybes jaunimui dirbti ir gyventi Biržų rajone (atitinka 2 ir 7 NPP tikslus)	E-2.4-1	Jaunimo (14–29 metų amžiaus) dalies santykis su šalies vidurkiu (proc.)	112,1 (2021 m. pr.)	Ne mažesnis nei šalies vidurkis	Ne mažesnis nei šalies vidurkis	LSD, BRSA jaunimo koordinatorius
		E-2.4-2	Taikomų gyventojų įtraukties instrumentų skaičius ⁹ (vnt.)	0 (2021 m. pr.)	1 (dalyvaujamas biudžetas)	1	BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
	<i>2.4.1 uždavinys. Sudaryti sąlygas jaunimo savirealizacijai, pritaikyti viešąją infrastruktūrą ir viešąsias erdves jaunimo poreikiams</i>	R-2.4.1-1	Jaunuolių, turinčių Jaunimo savanoriškos tarnybos (JST) pažymėjimą, skaičius (vnt./metus)	12 (2021 m.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	BRSA jaunimo koordinatorius, Atviras jaunimo centras
		R-2.4.1-2	Jaunimo organizacijų/ su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius (vnt.)	9/ 3 (2021 m. pr.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	BRSA jaunimo koordinatorius
		R-2.4.1-3	Atvirų jaunimo centrų ir atvirų jaunimo erdvių skaičius (vnt.)	1 (2021 m. pr.)	2	3	BRSA jaunimo koordinatorius
		R-2.4.1-4	Jaunimo poreikiams pritaikytų objektų, teritorijų skaičius (vnt.)	5 (2021 m.)	6	7	BRSA jaunimo koordinatorius
	<i>2.4.2. uždavinys. Paskatinti gyventojų bendruomeniškumą ir įtrauktį</i>	R-2.4.2-1	Veikiančių vietos veiklos grupių, nevyriausybinių, bendruomeninių organizacijų skaičius (vnt.)	VVG – 2 NVO–66 BO - 48 (2021 m. pr.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius

⁹ Pvz., dalyvaujamas biudžetas ir pan.

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siekta reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
		R-2.4.2-2	Savivaldybės biudžeto lėšų, kuriomis iš dalies finansuojamas atskirų sričių paslaugų teikimas arba pirkimas iš NVO, dalis (proc.)	3,51 ¹⁰ (2020 m.)	5,0	20,0	Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras (NIPC), BRSA Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
III PRIORITETAS. DARNUS APLINKOS IR INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS							
10 PROBLEMA. PRASTA SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪROS SITUACIJA BEI NEPAKANKAMAI UŽTIRKINAMOS	3.1. TIKSLAS. Gerinti rajono pasiekiamumą ir junglumą (atitinka 5 ir 7 NPP tikslus)	E-3.1-1	Automobilizacijos lygio (lengvųjų automobilių skaičiaus, tenkančio 1000 gyv.) santykis su šalies vidurkiu (proc.)	116,9 proc. (2020)	Mažėjantis	Mažėjantis	LSD, BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius
		E-3.1-2	Kelionių pėsčiomis, dviračiais ir kitomis bėmatorėmis transporto priemonėmis dalis (proc.)	n. d.	15,0	20,0	BRSA Architektūros ir urbanistikos skyrius (atliktas tyrimas)
	3.1.1. uždavinys. Pagerinti susiekimo infrastruktūros būklę, padidinti eismo saugumą	R-3.1.1-1	Vietinės reikšmės kelių su patobulinta danga ¹¹ ilgio dalis bendrame vietinės reikšmės kelių ilgyje, proc.	12,8 (2020 m.)	13,5	14,2	LSD, BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius
		R-3.1.1-2(P)	Žuvusiųjų keliuose skaičius, tenkantis 1 mln. gyv. (asm.) (regioninis rodiklis)	220 (2020 m.)	104	79	LSD, BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius
		R-3.1.1-3(P)	Sužeistųjų keliuose skaičius, tenkantis 1 mln. gyventojų (regioninis rodiklis)	1390 (2020 m.)	338	212	LSD, BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius

¹⁰ 2020 m. buvo vertintos šios sritys: kultūra, švietimas, socialinė apsauga, sportas

¹¹ Pagal Lietuvos automobilių kelių direkciją, kelių dangos skirstomos į asfaltbetonio, cementbetonio, žvyro dangas bei grindinius. Kelių patobulintos dangos skirstomos į asfaltbetonio ir cementbetonio.

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siekta reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
VIEŠOJO TRANSPORTO PASLAUGOS	<i>3.1.2 uždavinys. Padidinti viešojo transporto paslaugų prieinamumą, teikiant kompleksines viešojo transporto paslaugas</i>	R-3.1.2-1	Vidutiniškai vienam gyventojui tenkančių kelionių autobusais santykis su šalies vidurkiu (proc.)	9,2 (2020 m.)	15,0	25,0	LSD, BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
		R-3.1.2-2	Elektromobilių, netaišių viešojo transporto priemonių dalis nuo bendro viešojo transporto priemonių parko (proc.)	0 (2021 m.)	3,0	6,0	BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius, Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius, UAB „Biržų autobusų parkas“
		R-3.1.2-3	Suformuotų bendrų su kitomis Panevėžio apskrities (Funkcinės zonos) savivaldybėmis projektų/ priemonių/ veiklų, susijusių su viešuoju transportu, skaičius (vnt. per laikotarpį)	-	1 ¹²	5 ¹³	BRSA Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
	<i>3.1.3. uždavinys. Paskatinti gyventojus rinktis alternatyvius, įvairiarūšių judumo būdus</i>	R-3.1.3-1	Dviračių takų ilgis (km) ir procentinis pokytis (proc.)	17 km (8,3 km – Savivaldybės nuosavybė (2020 m.)	19,7 km 16,0 proc.	23,7 km 28,0 proc.	BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius
		R-3.1.3-2	Įgyvendintų darnaus judumo iniciatyvų skaičius (vnt. per laikotarpį)	-	1	3	BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius

¹² Viešojo transporto paslaugos teikimo regioniniu lygiu sistemos sukūrimas (modelis)

¹³ Prisideda 4 planuojami projektai Biržų r. sav. (e-bilietas, viešojo transporto pritaikymas neįgaliųjų poreikiams, autobusų stoties ir autobusų stotelių atnaujinimas)

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siekta reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
11 PROBLEMA. ŽALIOS, TAČIAU NEPAKANKAMAI APLINKĄ TAUSOJANČIOS SAVIVALDYBĖS ĮVAIZDIS	3.2. TIKSLAS. Tapti aplinką tausojančia, švaria ir žaliausia Savivaldybe (atitinka 6 NPP tikslą)	E-3.2-1	Teršalų, išmetamų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, kiekis, palyginti su 2005 m. (proc.): - sieros dioksido - azoto oksidų - lakiųjų organinių junginių - anglies monoksido - kietųjų dalelių	(2020 m.) +82,5 -36,2 +957,0 -36,7 +73,0	Mažėjantis	Mažėjantis	LSD, BRSA Viešosios tvarkos skyrius
		E-3.2-2	Stebimų aplinkos elementų (pvz., oras, vanduo, dirvožemis, gyvoji gamta) skaičius (vnt.)	4 (oras, požeminis ir paviršinis vanduo, triukšmas) (2020 m.)	Ne mažiau 4	Ne mažiau 4	BRSA Viešosios tvarkos skyrius
		E-3.2-3	Geros būklės vandens telkinių dalis Savivaldybės teritorijoje esančiose maudyklose (proc.)	100,0 (2021 m.)	100,0	100,0	BRSA Viešosios tvarkos skyrius, Biržų VSB
	3.2.1. uždavinys. Pagerinti rajono gyvenamųjų vietovių viešąją infrastruktūrą ir viešąsias erdves, išsaugant ekosistemas ir kraštovaizdį	R-3.2.1-1	Miškingumas (proc.)	27,7 (2020 m.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	LSD, BRSA Architektūros ir urbanistikos skyrius
		R-3.2.1-2	Savivaldybės atskirųjų želdynų plotas (kv. m) , tenkantis 1 gyventojui	86,0 (2021 m.)	88,0	90,0	BRSA Architektūros ir urbanistikos skyrius
		R-3.2.1-3	Sutvarkytų/ išvalytų/ konvertuotų/ įveiklintų viešųjų pastatų ir (arba) viešųjų erdvių skaičius (vnt. per laikotarpį)	-	2	5	BRSA Architektūros ir urbanistikos skyrius, Viešosios tvarkos skyrius

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siekta reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
<i>3.2.2. uždavinys. Modernizuoti ir išplėsti rajono inžinerinę infrastruktūrą, laikantis ekologiškumo ir inovatyvumo principų</i>		R-3.2.2-1	Išvalytų iki normų ir (arba) nuotekų, kurių nereikia valyti, dalis nuo bendrojo išleistų nuotekų dydžio (proc.)	100,0 (2021 m.)	100,0	100,0	UAB „Biržų vandenys“
		R-3.2.2-2 (P)	Gyventojų, centralizuotai aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais (proc.) <i>(regioninis rodiklis)</i>	53,3 (2019 m.)	80,0	85,0	UAB „Biržų vandenys“
		R-3.2.2-3 (P)	Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis dalis, palyginti su visais gyventojais (proc.) <i>(regioninis rodiklis)</i>	64,4 (2019 m.)	70,0	75,0	UAB „Biržų vandenys“
		R-3.2.2-4	Efektyviai veikianti viešoji geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonė	n. d.	-	Efektyviai veikia	UAB „Biržų vandenys“
<i>3.2.3. uždavinys. Įdiegti žiedinės ekonomikos procesus</i>		R-3.2.3-1 (P)	Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis, palyginti su bendru komunalinių atliekų srautu (proc.) <i>(regioninis rodiklis)</i>	30,0 (2020 m.)	28,0	14,0	BRSA Viešosios tvarkos skyrius, VšĮ Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras (PTRAC)
		R-3.2.3-2	Komunalinių atliekų, tenkančių 1-am gyventojui, kiekio santykis su šalies vidurkiu (proc.)	75,0 (2020 m.)	Nedidėjantis	Nedidėjantis	Aplinkos apsaugos agentūra, BRSA Viešosios tvarkos skyrius, VšĮ Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras (PTRAC)

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siektinga reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
		R-3.2.3-3 (P)	Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis (proc.) <i>(regioninis rodiklis)</i>	57,0 (2020 m.)	66,0	71,0	Aplinkos apsaugos agentūra, BRSA Viešosios tvarkos skyrius, VšĮ Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras (PTRAC)
12 PROBLEMA. NEPAKANKAMAI EFEKTYVUS ENERGIJOS NAUDOJIMAS IR DIDELĖ NAŠTA VARTOTOJUI	3.3. TIKSLAS. Skatinti efektyvų ir patikimą energijos naudojimą (atitinka 5 NPP tikslą)	E-3.3-1	Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) dalis nuo bendro galutinio energijos suvartojimo (proc.)	55,9 (2020 m.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius, Viešosios tvarkos sk., Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius
	3.3.1. uždavinys. Išvystyti mažai energijos naudojančių viešąją infrastruktūrą	R-3.3.1-1	Atsinaujinančio kuro dalis centrinio šildymo sistemoje (proc.)	80,5 (2022 m. pr.)	Nemažėjantis	Nemažėjantis	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT), BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius, UAB „Litesko“ filialas „Biržų šiluma“
		R-3.3.1-2	Savivaldybės įstaigų ir įmonių įdiegusių atsinaujinančių ir alternatyvių energijos išteklių priemonės savo pastatuose, dalis (proc.)	25,0 (2020 m.)	30,0	45,0	BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius
		R-3.3.1-3	Energiją taupančių šviestuvų dalis (proc.)	22,9 (2021 m. pr.)	55,0	60,0	BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius
		R-3.3.1-4	Elektromobilių įkrovimo stotelių, tenkančių 1000 gyv., skaičius (vnt.) ir vieta šalies savivaldybių kontekste	0,044 vnt./ 29-31 vieta (2021 m.)	Neblogėjantis	Patekti į 20-tuką	Lietuvos energetikos agentūra (LEA), BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius

Problema	Tikslai, uždaviniai	Vertinimo kriterijai (rodikliai)		Pradinė reikšmė	Tarpinė reikšmė 2025 m.	Siektina reikšmė 2030 m.	Informacijos šaltinis
		Rodiklio nr.	Rodiklio pavadinimas				
<i>3.3.2. uždavinys. Paskatinti gyventojus ir verslo subjektus naudoti atsinaujančius ir alternatyvius energijos šaltinius</i>		R-3.3.2-1	Elektromobilių, tenkančių 1000 gyventojų, skaičius (vnt.) ir vieta šalies savivaldybių kontekste	0,222 vnt./ 29 vieta (2021 m.)	Didėjantis	Didėjantis	LEA, BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius
		R-3.3.2-2	Modernizuotų, renovuotų daugiabučių namų dalis nuo visų daugiabučių namų (proc.) ir vieta šalies savivaldybių kontekste	17,9 proc./ 12 vieta (2022 m. pr.)	20,0	28,0	Būsto energetikos taupymo agentūra (BETA), BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius, UAB „Litesko“ filialas „Biržų šiluma“
		R-3.3.2-3	Įgyvendintų skatinimo priemonių skaičius (vnt. per laikotarpį)	1 (nemokamos elektromobilių įkrovimo stotelės)	2	3	BRSA Statybos ir infrastruktūros skyrius

PRIEDAI. PRIEDAS NR. 1. ESMINĖS BIRŽŲ RAJONO PROBLEMOS SCHEMATIŠKAI

